

## **M1.1 Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας Προγράμματος**

### **1. Εισαγωγή**

Η πολιτική ποιότητας του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΔΕΣ) εναρμονίζεται απόλυτα με τις αρχές της πολιτικής ποιότητας που έχουν τεθεί από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Σύμφωνα με το πλαίσιο αυτό, το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών επιδιώκει την διαρκή ενδυνάμωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του ΠΜΣ στις “Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας, Επιχειρηματικότητας, Εκπαίδευσης και Πολιτισμού” μέσα από την διατύπωση των κατάλληλων κατευθυντήριων γραμμών και τη θεμελίωση δομών, διαδικασιών και μηχανισμών, που αποτελούν επέκταση της ιδρυματικής πολιτικής ποιότητας. Απώτερος σκοπός αυτής της ενεργοποίησης είναι η παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας από το ΠΜΣ και η διασφάλιση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς του.

Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών έχει θέσει ως πρωταρχικό στόχο του την βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και την διαρκή εξέλιξη του ΠΜΣ με τρόπο που να προσαρμόζεται στις ανάγκες της οικονομίας, της επιστήμης, της τεχνολογίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Για τον λόγο αυτό, το ΠΜΣ απαιτεί ευέλικτη δομή, ικανή να προσαρμόζεται διαρκώς στις διαφοροποιούμενες ανάγκες του κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος, καθώς και στις διεθνείς τάσεις της επιστήμης και της τεχνολογίας. Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών διαθέτει κατάλληλες υποδομές και μεγάλη εμπειρία από την πολυετή λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών. Το στοιχείο αυτό αποτελεί ικανή συνθήκη για την ανάληψη και την επίτευξη στόχων που αφορούν τη συνεχή βελτίωση του ΠΜΣ.

Συνοπτικά λοιπόν, η ύπαρξη δομών και δράσεων διασφάλισης ποιότητας συγκροτεί την ουσιαστική δέσμευση του Τμήματος για την παροχή ενός ποιοτικού ΠΜΣ, το οποίο θα βελτιώνεται διαρκώς μέσω της επίτευξης των στρατηγικών στόχων, όπως αυτοί έχουν καθοριστεί μέσα από τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας.

### **2. Γενική Περιγραφή Πολιτικής Ποιότητας**

Στόχος του ΠΜΣ είναι να προσφέρει στους φοιτητές ολοκληρωμένη εκπαίδευση στα θεματικά πεδία του Προγράμματος και να τους βοηθήσει να αναπτύξουν ικανότητες εφαρμογής των αποκτώμενων γνώσεων για την επίλυση τόσο θεωρητικών όσο και εμπειρικών προβλημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται και με τον εφοδιασμό των φοιτητών με τα κατάλληλα εργαλεία ανάλυσης για την αντιμετώπιση θεμάτων που αναφέρονται στους τομείς της Νεολαίας, της Επιχειρηματικότητας, της Εκπαίδευσης και του Πολιτισμού, καθώς και σε συναφείς γνωστικές περιοχές.

Μια από τις κύριες επιδιώξεις του ΠΜΣ είναι η πλαισίωση της σύγχρονης γνώσης με την ανάπτυξη της αναλυτικής και κριτικής σκέψης των φοιτητών του και με την καλλιέργεια δεξιοτήτων, που θα τους επιτρέψουν να αξιοποιήσουν με επιτυχία την επιστημονική γνώση για την αντιμετώπιση των πραγματικών αναγκών και προβλημάτων που αναφέρονται στα θεματικά του πεδία. Η εναρμόνιση και η αλληλεπίδραση με την συναφή διεθνή πραγματικότητα, η κατανόηση της σημασίας της καινοτομίας και η δημιουργία έφεσης στους φοιτητές για συνεχή γνώση και εξέλιξη αποτελούν ουσιαστικές επιδιώξεις του Προγράμματος.

Η οργάνωση του ΠΜΣ βασίζεται στην παροχή διδακτικού έργου υψηλής ποιότητας και στη δημιουργία ερευνητικής κουλτούρας. Η περιοδική επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ λαμβάνει υπόψη τις εξελίξεις στα θεματικά αντικείμενα που

περιλαμβάνονται σε αυτό και τις αναμορφώσεις αντιστοίχων προγραμμάτων σπουδών στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας του ΠΜΣ αποσκοπεί στην ενσωμάτωση διαδικασιών, οι οποίες συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας του διδακτικού έργου που προσφέρει το διδακτικό προσωπικό στο ΠΜΣ και στη βελτίωση του περιεχομένου του Προγράμματος, ώστε να ανταποκρίνεται στις επιστημονικές εξελίξεις των θεματικών πεδίων του, διατηρώντας παράλληλα την ουσιαστική διασύνδεση του θεματικού περιεχομένου του ΠΜΣ με τις απαιτήσεις της οικείας αγοράς εργασίας.

Επιπρόσθετα, οι δράσεις της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας του ΠΜΣ υποστηρίζουν την ανάπτυξη ερευνητικού έργου υψηλής ποιότητας από τους ακαδημαϊκούς συντελεστές του Προγράμματος και τη διασύνδεσή του με τη διδασκαλία των μαθημάτων του. Κρίσιμη παράμετρο στην διεργασία αυτή αποτελεί η διαρκής επιδίωξη εξωστρέφειας του ΠΜΣ και η επιτυχής προβολή των μαθησιακών αποτελεσμάτων του στην ευρύτερη κοινωνία και οικονομία.

Οι διαδικασίες υλοποίησης της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας εφαρμόζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΜΣ και την κείμενη νομοθεσία.

### **3. Εξειδίκευση Πολιτικής Ποιότητας**

Η Πολιτική Ποιότητας του ΠΜΣ διαρθρώνεται σε συγκεκριμένους άξονες, επί των οποίων διαμορφώνεται και σειρά γενικών και ειδικών στόχων, οι οποίοι οριοθετούν τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του Προγράμματος.

#### **3.1. Άξονες Πολιτικής Ποιότητας**

Οι άξονες, βάσει των οποίων διαρθρώνεται η πολιτική διασφάλισης ποιότητας του ΠΜΣ, έχουν ως εξής:

##### *1. Εναρμόνιση με το νομοθετικό πλαίσιο*

Οι διαδικασίες και τα πρότυπα της διασφάλισης ποιότητας καθορίζονται βάσει του ισχύοντος νομικού και θεσμικού πλαισίου και υλοποιούνται μέσω της ΕΘΑΑΕ.

##### *2. Εναρμόνιση με την κεντρική πολιτική ποιότητας του Ιδρύματος*

Οι κεντρικές πολιτικές ποιότητας, όπως αυτές ορίζονται από το Ίδρυμα, εναρμονίζονται πλήρως και συνεκτικά με την πολιτική ποιότητας του Τμήματος.

##### *3. Ολιστικός ορισμός της ποιότητας*

Η διασφάλιση ποιότητας υλοποιείται υπό μία σφαιρική προσέγγιση, η οποία ενσωματώνει όλες τις σχετικές πτυχές (δομή ΠΜΣ, μέθοδοι διδασκαλίας, καινοτόμος έρευνα, λοιπές υπηρεσίες υποστήριξης προς τους φοιτητές, σχέσεις με κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς).

##### *4. Ανάπτυξη κουλτούρας ποιότητας*

Η συστηματική υποστήριξη ενός πλαισίου διασφάλισης ποιότητας αποσκοπεί στην εδραίωση ως κανονικότητας ενός περιβάλλοντος συνεχούς αξιολόγησης και καθορισμού στόχων, ώστε να επιτυγχάνονται συνεχώς βελτιώσεις στην ποιότητα του ΠΜΣ.

##### *5. Διαδραστικότητα*

Η χάραξη πολιτικής ποιότητας για το ΠΜΣ λαμβάνει υπόψη όλους τους εσωτερικά εμπλεκόμενους (διδακτικό προσωπικό, διοικητικό προσωπικό, φοιτητές), όπως επίσης και εξωγενή σημεία αναφοράς (εγχώριες και διεθνείς καλές πρακτικές και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της ευρύτερης κοινωνίας).

##### *6. Σαφής καταμερισμός αρμοδιοτήτων*

Οι αρμοδιότητες υλοποίησης της πολιτικής ποιότητας είναι επαρκώς προσδιορισμένες και κατανεμημένες, ώστε οι ρόλοι και οι ευθύνες να είναι σαφείς.

#### **3.2. Προγραμματισμός Στόχων Ποιότητας**

Οι στόχοι ποιότητας που αφορούν το ΠΜΣ διακρίνονται σε γενικούς στόχους, οι οποίοι σχετίζονται με τη γενικότερη λειτουργία του Προγράμματος στο πλαίσιο του δεύτερου κύκλου σπουδών στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, και σε ειδικούς στόχους, οι οποίοι σχετίζονται με ειδικές πτυχές της δομής και λειτουργίας του Προγράμματος ως συγκεκριμένης εκπαιδευτικής δραστηριότητας.

##### **3.2.1. Γενικοί Στόχοι:**

1. Αξιοπιστία και υλοποίηση όλων των καλών πρακτικών, όπως αυτές προκύπτουν μέσα από διαδικασίες αξιολόγησης και πιστοποίησης ποιότητας.

2. Συνεχής βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών μέσα από μια ολιστική προσέγγιση.
3. Συνεχής ανανέωση του ΠΜΣ ως προς το περιεχόμενο και την εκπαιδευτική διαδικασία του.
4. Προώθηση κοινών αξιών και κουλτούρας ποιότητας στο ΠΜΣ.
5. Αδιάλειπτη συλλογή και ανάλυση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων με στόχο τη μέτρηση των επιδόσεων του ΠΜΣ.
6. Επιδίωξη ανάπτυξης παραγωγικών αποφοίτων, οι οποίοι με την ολοκλήρωση του ΠΜΣ θα αποτελούν αξιόλογες και ακαδημαϊκά ολοκληρωμένες προσωπικότητες.
7. Παροχή μιας ξεχωριστής εκπαιδευτικής εμπειρίας υψηλής ποιότητας μέσω της παροχής άριστης διδασκαλίας και υποστήριξης στους φοιτητές σε όλα τα επίπεδα.
8. Διασύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα.
9. Παρακολούθηση της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων, μέσω του δικτύου αποφοίτων και της διεξαγωγής σχετικών μελετών.
10. Επίτευξη υψηλών ποσοστών ικανοποίησης των φοιτητών από το ΠΜΣ και από τη γενικότερη μαθησιακή εμπειρία τους από το Πρόγραμμα.
11. Τήρηση επαρκούς και αποτελεσματικής αναλογίας μεταξύ διδασκόντων και διδασκόμενων.
12. Ανάπτυξη μιας εξωστρεφούς κουλτούρας και συνολικά δημιουργία ενός πρότυπου ΠΜΣ.

### **3.2.2. Ειδικό Στόχοι:**

1. Οργάνωση της δομής του ΠΜΣ με στόχο τη δημιουργία άριστα καταρτισμένων αποφοίτων τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.
2. Επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης.
3. Θεμελίωση κοινής κουλτούρας ποιότητας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων στο ΠΜΣ.
4. Συμμετοχή στο ΠΜΣ διδακτικού προσωπικού υψηλών προσόντων και προδιαγραφών.
5. Προώθηση της ποιότητας του ερευνητικού έργου των διδασκόντων στο ΠΜΣ.
6. Καλλιέργεια δεξιοτήτων υψηλής ζήτησης στην ειδικότερη αγορά εργασίας, οι οποίες αφορούν τα θεματικά πεδία του ΠΜΣ.
7. Βελτίωση των υποστηρικτικών υπηρεσιών μάθησης στα πλαίσια του ΠΜΣ.
8. Διενέργεια ετήσιας εσωτερικής επιθεώρησης των υιοθετούμενων δράσεων πιστοποίησης και βελτίωσης της ποιότητας σε σχέση με όλες τις πτυχές του ΠΜΣ.
9. Συνολική διασφάλιση ποιότητας του ΠΜΣ, καθώς και διαρκής συνεργασία με την ΜΟΔΠ του Ιδρύματος.

### **3.3. Προγραμματισμός Δράσεων Ποιότητας**

Οι ενέργειες που κατατείνουν στην υλοποίηση της Πολιτικής Ποιότητας του ΠΜΣ λαμβάνουν χώρα με βάση τις προβλέψεις του Κανονισμού του Προγράμματος και των συναφών διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας και περιλαμβάνουν, ιδίως, τα εξής:

1. Συστηματική αξιολόγηση της ποιότητας όλων των πτυχών του ΠΜΣ, μέσω της εφαρμογής όλων των διαδικασιών αξιολόγησης, όπως αυτές προβλέπονται από την ΕΘΑΑΕ.
2. Αδιάλειπτη συγκέντρωση ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων σχετιζόμενων με το ΠΜΣ σε συνεργασία με την ΜΟΔΠ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και την ΟΜΕΑ του Τμήματος.
3. Αξιολόγηση του ακαδημαϊκού και του διοικητικού προσωπικού από τους φοιτητές.
4. Συνεχής ανατροφοδότηση από τους φοιτητές τόσο μέσω δομημένων ερωτηματολογίων (π.χ. αξιολόγηση μαθημάτων) όσο και μέσω επίσημων και ανεπίσημων συναντήσεων μαζί τους. Η αξιοποίηση της ανατροφοδότησης και η άμεση επίλυση προβλημάτων που επισημαίνονται αποτελεί βασική επιδίωξη του ΠΜΣ.
5. Επιβράβευση της αριστείας στην έρευνα και διασφάλιση ερευνητικών παροχών και υποδομών, προκειμένου να υπάρξει ενεργή διασύνδεση με τη διδασκαλία, και προώθηση της διασύνδεσης της έρευνας με ερευνητικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού στα θεματικά πεδία του ΠΜΣ.

6. Παροχή ευκαιριών επιμόρφωσης του ακαδημαϊκού και του διοικητικού προσωπικού του ΠΜΣ, όπως για παράδειγμα συμμετοχή σε συνέδρια, επιμορφωτικά σεμινάρια και συναφή προγράμματα.
7. Συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά και εξωτερικών εμπειρογνομόνων, στον σχεδιασμό και στην αναθεώρηση του ΠΜΣ.
8. Συνεχής παρακολούθηση των εξελίξεων σε σχέση με τη διασφάλιση και ενίσχυση της ποιότητας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών, διαδικασιών και μηχανισμών διασφάλισης ποιότητας στο ΠΜΣ.
9. Συμμετοχή στην προσπάθεια του Τμήματος για την δημιουργία και ορθή συντήρηση υποδομών υψηλής ποιότητας που υποστηρίζουν και ενισχύουν τη μαθησιακή εμπειρία και έρευνα (π.χ. βάσεις δεδομένων).
10. Εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και χορήγηση Παραρτήματος Διπλώματος (Diploma Supplement) βάσει των σχετικών απαιτήσεων της κείμενης νομοθεσίας.
11. Ύπαρξη ξεκάθαρων αρμοδιοτήτων σχετικά με το ποιος φέρει ευθύνη για τη διασφάλιση της ποιότητας σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του ΠΜΣ (Διευθυντής ΠΜΣ, Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ, ΟΜΕΑ Τμήματος, επιμέρους/ad hoc επιτροπές).
12. Εφαρμογή καλών πρακτικών των κορυφαίων πανεπιστημίων του εξωτερικού.
13. Συνεχής βελτίωση του συστήματος διασφάλισης ποιότητας συνολικά σε κάθε λειτουργία του ΠΜΣ μέσα από διαδικασίες ανατροφοδότησης.
14. Ουσιαστική και αδιάλειπτη διασύνδεση των ακαδημαϊκών συντελεστών του ΠΜΣ με την ευρύτερη κοινωνία και τους παραγωγικούς φορείς.

#### **4. Συνολική Αποτίμηση της Πολιτικής Ποιότητας**

Ο στρατηγικός στόχος του ΠΜΣ είναι να αποτελέσει έναν πρότυπο πόλο ακαδημαϊκής ποιότητας. Αυτός ο στόχος επιδιώκεται με την εφαρμογή των δράσεων που περιγράφηκαν προηγουμένως. Ήδη το υφιστάμενο ΠΜΣ έχει διαμορφωθεί με την συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων συντελεστών (διδάσκοντες, διοικητικό προσωπικό, φοιτητές), αποτελεί το μοναδικό ΠΜΣ στον ελληνικό χώρο που θεραπεύει τον συγκεκριμένο αλληλεπιδραστικό συνδυασμό θεματικών πεδίων, ενώ είναι ποιοτικά εφάμιλλο αντίστοιχων ΠΜΣ που προσφέρονται από διεθνώς διακεκριμένα πανεπιστήμια. Ειδικότερα, το ΠΜΣ έχει διαμορφωθεί και εμπλουτίζεται δυναμικά βάσει των αναγκών της κοινωνίας και της ευρύτερης περιοχής, βάσει της ανατροφοδότησης που λαμβάνεται από τους φοιτητές και βάσει των τρεχουσών επιστημονικών εξελίξεων. Η στόχευση σε σχέση με το διδακτικό προσωπικό είναι οι διδάσκοντες να έχουν διεθνή εμπειρία και υψηλή εξειδίκευση στα αντικείμενά τους, ώστε να παρέχεται άριστη διδασκαλία, καθώς και ουσιαστική υποστήριξη και ερευνητική ενθάρρυνση των φοιτητών. Τα παραπάνω συμβάλλουν καθοριστικά στην προσφορά μιας ποιοτικής και υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκής εμπειρίας.